

Научно становище за оценка на риска от повторно възникване на болестта син език (BTV-4) по преживните животни на територията на Република България през 2020 г.

ПРОФ. ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Пълния текст на становището може да намерите [ТУК](#)

(Резюме)

Синият език (Blue tongue - BT) е инфекциозно, незаразно вирусно заболяване, причинено от вируса на син език (BTV). Вирусът принадлежи към семейство Reoviridae, род Orbivirus и има 30 серотипа. BT е заболяване, за което се подава информация, съгласно изискванията на FAO/OIE/EC и което има значително социално-икономическо значение за международната търговия с животни и животински продукти.

Целта е да се направи епидемиологична оценка на болестта син език в Европейския съюз за периода 2016-2020 г. и да се отговори на въпроса как вирусът на болестта син език (серотип BTV-4) оцелява в между епидемичните периоди в Европа и кои са механизмите, довели до новата му поява в страните от Балканския полуостров през 2020 г. Също така, да се направи оценка на риска за повторна поява на син език на територията на Р. България, в условията на изпълнение на Държавната профилактична програма (ДПП), включваща ваксинация на овцете и говедата с използване на ваксина срещу BTV-4.

Наличието на популации на неимунни животни, които не са обхванати от имунопрофилактичните мерки, създава предпоставки за поддържане на вирусна циркулация на определени эпизоотични щамове в някои екологични ниши, които служат като постоянен източник на BTV инфекция в Европа. Понастоящем, това са онези

държави и части от ЕС, в които ваксинационните програми срещу болестта син език (в случая BTV-4) не са задължителни или липсват.

Резултатите, получени от секвентния геномен анализ на изолата BTV-4 от Северна Македония, показват, че той има сходство $\geq 99\%$ във всички 10 геномни сегмента с изолата BTV-4 от Гърция през 2014 г. Имунологично и двата изолата принадлежат на източната средиземноморска екосистема от щамове BTV-4 и изцяло покрива изолати от Гърция и Унгария на BTV-4 от епизоотията от 2014 г. и от остров Корсика - 2016 година.

Като се има предвид трансграничния характер на инфекцията, трайното благосъстояние във връзка с болестта син език може да бъде постигнато само чрез хармонизирани и синхронизирани регионални програми за ваксинация на чувствителни животни в засегнатите и съседните страни. Източно средиземноморските изолати на BTV-4 се характеризират с относителна антигенна стабилност. Анализът на епизоотологичните и молекулярно-биологични данни за изолатите на BTV-4 серотип в Гърция за периода 1979 – 2000 г. показва ниски нива на нуклеотидни разлики между щамовете, като авторите твърдят, че този вирус е значително стабилен и остава непроменен в продължение на години. Тези изолати са точно определени като "източни" серологични типове на вируса на болестта син език и произхождат от региона на Източното Средиземноморие, Югоизточна Гърция, включително остров Кипър, Близкия Изток и Израел. Този регион е важна екологична ниша за постоянната циркулация на този вирус и източник на периодично навлизане на вируса на болестта син език в Европа и на Балканите.

ЦОРХВ счита, че стадният имунитет на чувствителните преживни животни срещу BTV-4 след използване на BTVPUR AISap4-BG ваксина за повече от 5 години създава силен специфичен имунитет на популацията от податливи животни. Използваната ваксина "BTVPUR AISap4-BG" напълно покрива епизоотичния щам на BTV-4. Следователно, рискът от проникване на ВТ (BTV-4) в популацията от преживни животни на територията на Република България се оценява като незначителен или нисък. Като се има предвид трансграничния характер на инфекцията, трайното благосъстояние във връзка с болестта син език може да бъде постигнато само чрез хармонизирани и синхронизирани регионални програми за ваксинация на чувствителни животни в засегнатите и съседните страни.